

Ìwé Jòèlì àti Ìjọ Adventist Ọjọ Keje ti Laodicea - Nọmbà Kẹta

Ọgbà-àjàrà Wáìni Pupa

Jeff Pippenger

2025-12-03

A parí àpílẹ̀kọ tó sáájú pẹ̀lú ibeèrè yí pé, “Pẹ̀lú àwọn imòrán wọ̀nyí tí a ti fi lélé, a lè béèrè bí ó ẹ̀ rí tí ní 9/11 ìwé Joẹli fi di ọ̀rọ̀ tí Peteru dá mọ̀ ní Pentikosti?”

Peteru n tọka sí i pé ohun tí Jóẹli sọ ni a n mú ẹ̀ ní ọjọ̀ Pẹ̀ntẹ̀kọ̀sítì, èyí tí í ẹ̀ ẹ̀kọ̀kọ̀ kan tí ó n fi ọ̀pín ẹ̀kọ̀kọ̀ Pẹ̀ntẹ̀kọ̀sítì hàn. Nínú ẹ̀kọ̀kọ̀ Pẹ̀ntẹ̀kọ̀sítì, ifarahàn Ẹ̀mí Mímọ̀ wà ní ibèrè, lẹ̀yìn nàà sì ni ifarahàn tí ó tóbi jùlọ̀ ti Ẹ̀mí Mímọ̀ wáyé ní ọ̀pín. Nípa ìgbàgbọ̀, ní mímọ̀ pé Bíbẹ̀lì àti Ẹ̀mí Ìsọ̀tẹ̀lẹ̀ méjèjì n lo Jóẹli sí ẹ̀kọ̀kọ̀ ọ̀jọ̀ ikẹ̀yìn, a lè mọ̀ pé ìwé Jóẹli di ọ̀títọ̀ isinsin yí ní 9/11; àti pé gbogbo apá inú ìwé nàà yóò sọ̀rọ̀ ní tààrà nípa itàn àsọ̀tẹ̀lẹ̀ tí ó bèrè ní 9/11, tí ó sì n bá a lọ̀ títí dé, tí ó sì kà mọ̀, àwọn àjàkálẹ̀ méje ikẹ̀yìn, èyí tí Jóẹli n pè ní “ọ̀jọ̀ Oluwa.”

Géḡé bí a ti sàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ ní 1888, ní ọ̀jọ̀ 9/11 ifihàn iránsẹ̀ Laodicea di ọ̀títọ̀ idánwò fún ẹ̀kọ̀kọ̀ nàà. Isaiah sàpẹ̀rẹ̀ iránsẹ̀ yẹn kan nàà nínú orí kẹ̀tádínlógóta pẹ̀lú ohùn ipè tí n fi àwọn àìsẹ̀dẹ̀dẹ̀ àwọn èniyàn Ọ̀lọ̀run hàn wọn. “Ọ̀jọ̀” tí Isaiah bèrẹ̀ sí í gbé ohùn rẹ̀ sọ̀kẹ̀ bí ipè ni ọ̀jọ̀ kan nàà tí ó kọ̀ orin ọ̀gbà àjàrà nàà.

Ní ọ̀jọ̀ nàà ẹ̀ máa kọ̀rin sí i pé, Ọ̀gbà àjàrà ti wáìni pupa. Ẹ̀mí Olúwa ni n sọ̀ ọ̀; ẹ̀mí yóò máa bomi rin í ní gbogbo ìgbà: kí ẹ̀nikẹ̀ni má bà á jẹ̀, ẹ̀mí yóò máa sọ̀ ọ̀ ní ọ̀ru àti ní ọ̀sán. Ìbínú kò sí nínú mi: ta ni yóò gbé ẹ̀gún àti ọ̀sùsù dide sí mi ní ogun? Ẹ̀mí yóò la àárín wọn kojá, ẹ̀mí yóò fi iná sun wọn pa pọ̀. Tàbí kí ó di agbára mi mú, kí ó lè bá mi ẹ̀ àlàáfíà; yóò sì bá mi ẹ̀ àlàáfíà. Yóò mú kí àwọn tí ó ti ọ̀dọ̀ Jakọ̀bu wá gbò̀ngbò̀: Israẹ̀li yóò yọ̀ ọ̀dòdó, yóò sì rú ẹ̀so, yóò sì fi ẹ̀so kún ọ̀jú ayé. Aísáyà 27:2–6.

“Israeli” ẹ̀mí ọ̀de-òní yóò yọ̀, yóò sì hù, yóò sì fi ẹ̀so kún ọ̀jú ayé ní ẹ̀kọ̀kọ̀ ọ̀jọ̀ ikẹ̀yìn, nítorí ọ̀jọ̀ ẹ̀kọ̀kọ̀ ni n mú kí ewéko yọ̀, kí ó sì hù, ọ̀jọ̀ ikẹ̀yìn sì ni n mú ẹ̀so jáde. Nígbà tí àwọn ilé òlá New York wó lulẹ̀ ní ọ̀jọ̀ 9/11, ángẹ̀lì alágbára ti Ìfihàn orí kẹ̀tádínlógún sọ̀kalẹ̀, ọ̀jọ̀ ikẹ̀yìn sì bèrẹ̀ sí í rọ̀ díẹ̀díẹ̀. Ní ẹ̀kọ̀kọ̀ nàà ni àwọn olùsọ̀ Ọ̀lọ̀run yẹ̀ kí wọn fún ipè ní fèrè sí ijọ̀ Laodicea. Iránsẹ̀ Isaiah tó n fi ẹ̀sẹ̀ àwọn èniyàn Ọ̀lọ̀run hàn nàà ni orin ọ̀gbà àjàrà wáìni pupa. Orí kìn-ín-ní Joel ni iránsẹ̀ nàà gan-an.

Ọ̀rọ̀ Olúwa tí ó tọ̀ Joẹli ọ̀mọ̀ Petuẹ̀li wá.

Ẹ̀ gbọ̀ èyí, èyin agbàlagbà, kí ẹ̀ sì tẹ̀tí sí i, gbogbo èyin olùgbé ilẹ̀ nàà. Njẹ̀ irú èyí ti ẹ̀lẹ̀ ní ọ̀jọ̀ yín bí, tàbí ní ọ̀jọ̀ àwọn baba yín? Ẹ̀ sọ̀ ọ̀ fún àwọn ọ̀mọ̀ yín, kí àwọn ọ̀mọ̀ yín sì sọ̀ ọ̀ fún àwọn ọ̀mọ̀ wọn, àti àwọn ọ̀mọ̀ wọn fún ìran miiran.

Ohun tí palmerworm fi sílẹ̀ ni esú jẹ̀; ohun tí esú sì fi sílẹ̀ ni cankerworm jẹ̀; ohun tí cankerworm sì fi sílẹ̀ ni caterpillar jẹ̀.

È jí, èyin òmùtí, kí ẹ̀ sì sọkún; kí ẹ̀ sì hu, gbogbo èyin olùmú wáinì, nítorí ọ̀tí tuntun náà; nítorí a ti gé e kúrò ní ẹ̀nu yín.

Nítorí orilẹ̀-èdè kan ti gòkè wá sí ilẹ̀ mi, alágbára, àti aláiniye; eyín rẹ̀ ni eyín kinniún, ó sì ní eyín òkè ẹ̀rẹ̀kẹ̀ kinniún nílá. Ó ti sọ àjàrà mi di ahoro, ó sì ti bó igi ọ̀pọ̀tó mi; ó ti sọ ọ̀ di pípa lálálá, ó sì ti sọ ọ̀ nù; àwọn ẹ̀ka rẹ̀ ti di funfun. Kígbe ẹ̀kún bí wúndiá tí ó fi aṣo ọ̀fọ̀ di ara rẹ̀ nítorí ọ̀ko igbà èwe rẹ̀. Ẹ̀bọ̀ oúnjẹ̀ àti ẹ̀bọ̀ mímu ní a ti ké kúrò nínú ilẹ̀ Olúwa; àwọn àlúfáà, àwọn iránṣẹ̀ Olúwa, n sọfọ̀. Oko ti di ahoro, ilẹ̀ sì n sọfọ̀; nítorí ọ̀kà ti bàjẹ̀: ọ̀tí wáinì tuntun ti gbe, òróro sì rẹ̀.

Èyin àgbẹ̀, ẹ̀ kó itijú; èyin alábójútó ogbà àjàrà, ẹ̀ ké, nítorí alikama àti ọ̀kà barle; nítorí ikòrè pápá ti bàjẹ̀. Àjàrà ti gbe, igi ọ̀pọ̀tó sì rẹ̀wesi; igi pómégíránéti, àti igi ọ̀pẹ̀ pẹ̀lú, àti igi àpù, àni gbogbo igi inú pápá, ti rẹ; nítorí ayọ̀ ti rẹ̀ kúrò lódò àwọn omo èniyàn.

È di àmùrè, kí ẹ̀ sì sọfọ̀, èyin àlúfáà: ẹ̀ hu igbe, èyin iránṣẹ̀ pẹ̀pẹ̀: ẹ̀ wá, ẹ̀ sùn ní aṣo ọ̀fọ̀ ní gbogbo òru, èyin iránṣẹ̀ Ọ̀lórún mi: nítorí a ti dá ọ̀rẹ̀ oúnjẹ̀ àti ọ̀rẹ̀ mímu dúró kúrò ní ilẹ̀ Ọ̀lórún yín. È ya àwẹ̀ sí mímu, ẹ̀ kéde àpẹ̀jọ̀ mímu, ẹ̀ kó àwọn àgbàgbà àti gbogbo àwọn olùgbé ilẹ̀ náà jọ sínú ilẹ̀ Olúwa Ọ̀lórún yín, kí ẹ̀ sì ké pe Olúwa pé, Ègbé ojó náà! nítorí ojó Olúwa ti súnmu, yóò sì dé bí iparun láti ọ̀dò Olódumarè. Kí í ha ẹ̀ pé a ti gé oúnjẹ̀ kúrò níwájú ojú wa, bèẹ̀ ni ayọ̀ àti idunnú kúrò ní ilẹ̀ Ọ̀lórún wa? Irúgbin ti bàjẹ̀ lábẹ̀ ẹ̀gbin ilẹ̀ wọn, a ti sọ àwọn ilẹ̀ ipamó di ahoro, a ti wó àwọn àkà; nítorí ọ̀kà ti rọ. Báwo ni àwọn ẹ̀ranko ẹ̀ n kerora! àwọn agbo màlùù dààmú, nítorí wọn kò ní pápá ijeko; bèẹ̀ ni a ti sọ àwọn agbo àgùntàn di ahoro.

Olúwa, èmi yóò ké pé ọ̀; nítorí iná ti jó gbogbo pápá ijeko aginjù run, ọ̀wọ̀ iná sì ti sun gbogbo igi pápá tan. Àwọn ẹ̀ranko inú igbó pẹ̀lú n ké pé ọ̀; nítorí àwọn odò omi ti gbe, iná sì ti jó gbogbo pápá ijeko aginjù run. Joeli 1:1–20.

Orí kìn-in-ní ti Joeli n sọrọ̀ nípa iparun ogbà àjàrà Ọ̀lórún. Isaiah fi “ojó náà” múlẹ̀ gégé bí ojó tí òjò ikẹ̀yìn ti bèrẹ̀, nítorí ní ojó náà ni àwọn ewéko ti bèrẹ̀ sí í yò, tí wọn sì n rú ẹ̀fúufù. Ọ̀tító náà pé Isaiah sọ fún wa pé àwọn èniyàn Ọ̀lórún yóò “gbé gbòngbò,” “yò, kí wọn sì rú ẹ̀fúufù,” àti pé wọn yóò fi “èso” kún ayé, n fi itàn ilòsíwájú kan tí ó ní igbésẹ̀ méta hàn. Ewéko kan máa n “gbé gbòngbò” sínú ilẹ̀. Nítorí náà, “gbígbé gbòngbò” túmọ̀ sí dídúró lóri ilẹ̀, èyí tí í ẹ̀ àtẹ̀lẹ̀wọ̀ ilẹ̀ tàbí ipilẹ̀. Àwọn tí wọn “jáde láti inú Jakabu” “gbé gbòngbò,” lẹ̀yìn náà ni a sì n pé wọn ní “Israeli.” Àwọn tí wọn jáde kúrò nínú irírí Laodicea ni a sì n pé ní àwọn ará Filadelfia, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé láti pa irírí náà mó nílò iṣẹ̀gun nínú ilànà idánwò kan tí ó parí ní òfin Ojọ̀-Àikú.

Ìbáṣepọ̀ àṣotẹ̀lẹ̀ ti Jakabu, (eni tí n gba ipò èlòmíràn) àti Israeli, (eni tí ó ẹ̀gun) n fi hàn pé ní 9/11 àwọn tí wọn “gbé gbòngbò” nípa padà sí àwọn ipilẹ̀, níbẹ̀ àti nígbà náà wọ̀ inú ibáṣepọ̀ májẹ̀mu. Ní ti àṣotẹ̀lẹ̀, iyípadà orúkọ̀ jẹ̀ àmì májẹ̀mu, gégé bí a ti rí i nínú Abramú sí Abrahamu, Sarai sí Sara, Jakabu sí Israeli, àti àwọn miíràn. Nínú ẹ̀ṣe náà, àwọn tí wọn padà sí àwọn ọ̀tító ipilẹ̀ àtijọ̀ ní 9/11 wọ̀ inú ibáṣepọ̀ májẹ̀mu bí òjò ti bèrẹ̀ sí í mú itànná àti èso òdòdó jáde. Ní òfin Ojọ̀-Àikú gbogbo ayé yóò kún fún “èso” bí a ó ti tú òjò náà jáde ní àilódiwòn.

Isaiah gbòdò bá Isaiah mu, àti pé dájúdájú gbogbo àwọn wólù yòókù pẹ̀lú, sùgbón Isaiah ni láti gbé ohùn rẹ̀ sókè bí ipè, kí ó sì fi ẹ̀ṣe àwọn Adventist Ojọ̀ Keje ti Laodicea hàn wọn nínú àyíkà orin ogbà àjàrà náà. Orin náà ni Jésù kọ̀ nínú òwe ogbà àjàrà. Ogbà àjàrà náà mú kí ó sunkún bí Ó ti wo

Jérúsálẹ̀mù láti òkè ní igbà ikeyin ẹ́ájú àgbélébùù; ní mímò pé Ísírẹ̀lì àtijò ti dé òpin àkókò àyẹ̀wò wòn, a sì n kọ́já wòn lọ gẹ́gẹ́ bí àwọn èniyàn májẹ̀mù Ọ̀lórùn. Ní àkókò kan náà, Kristi n wò májẹ̀mù pẹ̀lú àwọn èniyàn kan tí yóò mú ẹ̀so tí ó yẹ́ jàde láti inú ogbà àjàrà Ọ̀lórùn. Yálà itàn ogbà àjàrà ti Joshua ní ibèrẹ̀ tàbí ti Jésù ní òpin, àwọn tí wòn di àwọn èniyàn májẹ̀mù tuntun náà jẹ́ àpẹ̀rẹ́ ti ogòrùn-ún méjilélógójì egbẹ̀rún náà.

Kristi sọ̀rò nípa àsoṭẹ̀lẹ̀ ogbà àjàrà Isaiah, gẹ́gẹ́ bí Sister White náà ẹ̀ẹ́.

“Òwe àkàrà àjàrà náà kì í ẹ̀ẹ́ ti orílẹ̀-èdè Júù nikan. Ó ní ẹ̀kọ́ kan fún wa. Ọ̀lórùn ti fi àwọn ànfààní àti ibùkún nílá bù kún ijọ ní iran yí, ó sì n retí ẹ̀so tí ó bá a mu.” Christ Object Lessons, 296.

Ó jẹ́ ohun ikóni láti ka ẹ̀sẹ́ náà tí ó ẹ̀mọ̀nà sí itẹ̀síwájú gbólóhùn ikeyin láti ọ̀dọ̀ Èmí Àsoṭẹ̀lẹ̀.

“Orí 23—Ogbà Àjàrà Oluwa

“Orílẹ̀-èdè Júù”

“Àkàwé àwọn omọkúnrin méjì ní àkàwé ogbà àjàrà tẹ̀ lé. Nínú èyí kan, Kristi ti fi pàtàkì igbòràn hàn níwájú àwọn olùkọ́ àwọn Júù. Nínú èkejì, Ó tọ́ka sí àwọn ibùkún ọ̀lórò tí a ti fi fún Ísírẹ̀lì, àti nínú wònyí Ó fi ohun tí Ọ̀lórùn n béèrè gẹ́gẹ́ bí ẹ̀tọ́ Rẹ̀ sí igbòràn wòn hàn. Ó fi ọ̀gò ètẹ́ Ọ̀lórùn hàn níwájú wòn, èyí tí nípasẹ̀ igbòràn wòn ibá ti lè mú ẹ̀. Nípa yíyọ̀ iborí kúrò lórí ọ̀jọ́ iwájú, Ó fi hàn bí, nípasẹ̀ àikúnà láti mú ètẹ́ Rẹ̀ ẹ̀, gbogbo orílẹ̀-èdè náà ẹ̀ n pàdànu ibùkún Rẹ̀, tí wòn sì n mú iparun wá sórí ara wòn.”

“Olúwa ilé kan wà, ni Kristi sọ, ‘eni tí ó gbin ogbà àjàrà kan, tí ó sì yí i ká pẹ̀lú ọ̀giri ààbò, tí ó wa ibi itẹ́ wáinì sínú rẹ̀, tí ó kọ́ ilé-iṣọ́ kan, tí ó yá a fún àwọn àgbẹ̀, tí ó sì lo sí ilẹ̀ jíjinnà.’”

“Àlàyé nípa ogbà àjàrà yí ni wòlì Isaiah fi hàn pé: ‘Nisinsin yí èmi yóò kọ́ orin fún olùfẹ́ mi àtàtá nípa ogbà àjàrà Rẹ̀. Olùfẹ́ mi àtàtá ní ogbà àjàrà kan lórí òkè ọ̀lóràá gan-an; Ó sì ẹ̀ ààbò yí i ká, Ó sì kó àwọn òkúta inú rẹ̀ jáde, Ó sì fi àjàrà tí ó dára jùlọ́ gbin ín, Ó sì kọ́ ilé-iṣọ́ kan sí àárín rẹ̀, Ó sì tún ẹ̀ ibi itẹ́ àjàrà kan sínú rẹ̀ pẹ̀lú; Ó sì retí pé kí ó so àjàrà.’ Isaiah 5:1, 2.

“Agbẹ́ máa yan ilẹ́ kan nínú aginjù; ó máa fi ogbà yí i ká, ó máa fọ́ ọ́ mọ́, ó sì máa ro ilẹ́ náà, ó sì máa gbin àjàrà àyànfẹ́ sínú rẹ̀, ní irètí ikórè púpọ̀. Pápá ilẹ́ yí, nínú bí ó ti ga ju ahoro tí a kò tii lò lọ, ó retí pé yóò mú ọ̀lá wá fún un nípa fifi àbájáde itójú àti iṣẹ́ àṣekára rẹ̀ hàn nínú bí a ti gbin ín. Bákan náà ni Ọ̀lórùn ti yan àwọn èniyàn kan láti inú ayé kí a lè tọ́ wòn dàgbà, kí a sì kọ́ wòn nípasẹ̀ Kristi. Wòlì náà wí pé, ‘Ajara ogbà OLUWA àwọn omọ-ogun ni ilé Ísírẹ̀lì, àti àwọn èniyàn Júdá ni ewéko inú-dídùn Rẹ̀.’ Isaiah 5:7. Lórí àwọn èniyàn wònyí ni Ọ̀lórùn ti fi àwọn ànfààní nílá lé, ní fifi ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ibùkún bù kún wòn láti inú oore Rẹ̀ tí ó pọ̀. Ó n retí pé kí wòn bu ọ̀lá fún Un nípa jíjẹ́so ẹ̀so. Wòn ní láti fi àwọn ilàna ijọba Rẹ̀ hàn. Ní àárín ayé tí ó ti ṣubú, tí ó sì kún fún iwà búburú, wòn ní láti sojú iwà Ọ̀lórùn.”

“Gẹ́gẹ́ bí wòn ti jẹ́ ogbà àjàrà Oluwa, wòn ní láti so ẹ̀so tí ó yàtọ́ pátápátá sí ti àwọn orílẹ̀-èdè aláimọ́kan. Àwọn èniyàn oníṣẹ̀bọ́ wònyí ti fi ara wòn jìnnà sí rere láti máa ṣiṣẹ́ iwà búburú. Iwà ipá àti ẹ̀sẹ́, iwọ̀ra, inílára, àti àwọn iṣe tí ó bàjẹ́ jùlọ́, ni wòn n ẹ̀ láisí idènà kankan. Àiṣòdodo, ibàjẹ́, àti ipónjù ní àwọn ẹ̀so igi búburú náà. Ní iyàtọ́ tí ó hàn gbangba, irú ẹ̀so tí ó yẹ́ kí ó wà lórí àjàrà tí Ọ̀lórùn gbin ni èyí.”

“Ànfààní orilẹ̀-èdè àwọn Júù ni láti sojú iwà Ọlórún gégé bí a ti fi hàn án fún Mósè. Ní idáhùn sí àdúrà Mósè pé, ‘Fi ògo Rẹ̀ hàn mí,’ Olúwa şèlérí pé, ‘Èmi yóò jẹ́ kí gbogbo oore Mi kojá níwájú rẹ.’ Eksodu 33:18, 19. ‘Olúwa sí kojá níwájú rẹ, Ó sí kéde pé, Olúwa, Olúwa Ọlórún, alááánú àti olóore-òfẹ́, aláíníkánjú sí ibínú, ọlọpọ̀lopọ̀ ní oore àti òtítító, tí n pa àánú mò fún ẹgbẹ̀egbẹ̀rún, tí n dári àìşedéédé, irékojá, àti ẹ̀şẹ̀ jì.’ Eksodu 34:6, 7. Èyí ni ẹ̀so tí Ọlórún fẹ́ láti ọ̀dọ̀ àwọn ẹ̀niyàn Rẹ̀. Nínú míómó iwà wọn, nínú iwà míómó ayé wọn, nínú àánú wọn àti inú-rere ifẹ́ wọn àti iyónú, wọn ní láti fi hàn pé ‘ofin Olúwa pé, ó n yí ọkàn padà.’ Sààmù 19:7.”

“Nípasè orilẹ̀-èdè àwọn Júù ni ète Ọlórún jẹ́ láti fi àwọn ibùkún ọlórò pín fún gbogbo àwọn ẹ̀niyàn. Nípasè Ísírẹ̀lì ni a ó ti pèsè ọ̀nà sílẹ́ fún itànkálẹ́ imọlẹ́ Rẹ̀ ká gbogbo ayé. Àwọn orilẹ̀-èdè ayé, nípasè títlẹ́lẹ́ àwọn işe ibàjẹ́, ti padánù imọ Ọlórún. Síbẹ̀, nínú àánú Rẹ̀, Ọlórún kò pa wọn run kúrò ní ayé. Ó pinnu láti fún wọn ní ànfààní láti mò Ọ nípasè ijọ Rẹ̀. Ó dá a lójú pé àwọn ilàna tí a ti fihàn nípasè àwọn ẹ̀niyàn Rẹ̀ yóò jẹ́ ọ̀nà láti mú àwòrán iwà rere Ọlórún padà bọ̀ sínú ẹ̀niyàn.”

“Ó jẹ́ fún imúşẹ́ ète yíi ni Ọlórún fi pe Ábírámmù jáde kúrò lááárín àwọn íbátan rẹ̀ tí wọn jẹ́ abòrişà, tí Ó sí pàşẹ́ fún un láti máa gbé ní ilẹ́ Kénááni. ‘Èmi yóò sọ ọ̀ di orilẹ̀-èdè nílá kan,’ ni Ó wí, ‘Èmi yóò sì bù kún ọ̀, kí n sì sọ orúkọ rẹ̀ di nílá; iwọ̀ yóò sì jẹ́ ibùkún.’ Jénẹ̀sìsì 12:2.”

“A mú àwọn ọ̀mọ-ọ̀mọ̀niyàn Ábúráhámù, Jékòbù àti àwọn iran rẹ̀ sọkalẹ́ sí Íjíbítì kí wọn lè fi àwọn ilàna ijọba Ọlórún hàn ní àárín orilẹ̀-èdè nílá àti búburú náà. Iwà òtítító Jósẹ̀fù àti işẹ́ àgbàyanu rẹ̀ ní fifi ẹ̀mí gbogbo ará Íjíbítì pamọ́ jẹ́ àpẹ̀júwe iyè Kristi. Mósè àti ọ̀pọ̀lopọ̀ miíràn jẹ́ ẹlẹ̀rìí fún Ọlórún.

“Nínú míómó Israeli jáde kúrò ní Ejíbítì, Olúwa tún fi agbára Rẹ̀ àti àánú Rẹ̀ hàn lẹ̀ẹ̀kan sí i. Àwọn işé iyanu Rẹ̀ nínú idá wọn sílẹ́ kúrò ní ẹ̀rú àti íbàşẹ́ Rẹ̀ pẹ̀lú wọn nínú irinàjò wọn ní aginjù, kí i şe fún ànfààní wọn nikan. Wọn jẹ́ kí wọn di ẹ̀kọ̀ àfihàn fún àwọn orilẹ̀-èdè tí ó yí wọn ká. Olúwa fi ara Rẹ̀ hàn gégé bí Ọlórún tí ó ga ju gbogbo àşẹ́ àti ọ̀lá nílá ẹ̀niyàn lọ. Àwọn àmì àti işé iyanu tí Ó şe nítorí àwọn ẹ̀niyàn Rẹ̀ fi agbára Rẹ̀ hàn lórí ẹ̀dá àti lórí àwọn tí ó tóbi jùlọ̀ nínú àwọn tí n bọ̀ ẹ̀dá. Ọlórún la ilẹ́ gíga-má-gbéraga Ejíbítì kojá gégé bí Yóò şe la ayé kojá ní àwọn ojọ̀ ikeyìn. Pẹ̀lú iná àti ijì lílẹ́, imítítì ilẹ́ àti ikú, ÈMI NÍ BẸ́ tí ó tóbi rà àwọn ẹ̀niyàn Rẹ̀ padà. Ó mú wọn jáde kúrò ní ilẹ́ ẹ̀rú. Ó darí wọn gba ‘aginjù nílá àti ẹ̀rú, níbi tí jẹ́ amúná, àti àkekèé, àti òngbẹ́ wà.’ Deuteronomy 8:15. Ó mú omi jáde wá fún wọn láti inú ‘àpáta lílẹ́,’ ó sì fi ‘ọ̀kà ọ̀run’ bọ̀ wọn. Psalm 78:24. ‘Nítorí,’ ni Mose sọ, ‘ipín Olúwa ni àwọn ẹ̀niyàn Rẹ̀; Jakòbu ni ààlà ogún Rẹ̀. Ó rí i ní ilẹ́ aşálẹ́, àti ní aginjù ahoro tí n hu; Ó yí i ká, Ó kó ọ̀, Ó pa á mò bí ọ̀mọ̀ ojú Rẹ̀. Bí idì tí n ru itẹ́ rẹ̀ sókè, tí n fò lórí àwọn ọ̀mọ̀ rẹ̀, tí n na iyẹ́ rẹ̀ ká, tí n gbé wọn, tí n ru wọn lórí iyẹ́ rẹ̀: bẹ̀è ni Olúwa nikan ni ó darí i, kò sì sí ọ̀lórún àjẹ̀jì kankan pẹ̀lú rẹ̀.’ Deuteronomy 32:9–12. Báyií ni Ó şe mú wọn wá sọ̀dọ̀ ara Rẹ̀, kí wọn lè máa gbé bí ẹ̀ni pé wọn wà lábẹ́ ọ̀jìjì Ọ̀gá-ògo-jùlọ̀.”

“Kristi ni olórí àwọn ọ̀mọ̀ Israeli ní irin-àjò wọn nínú aginjù. Ní ibòrí ọ̀wọ̀n àwosánmà ní ọ̀sán àti ọ̀wọ̀n iná ní alẹ́, Ó şamọ̀nà wọn, Ó sì tò wọn sọ̀nà. Ó pa wọn mò kúrò nínú àwọn ewu aginjù, Ó mú wọn wọ̀ ilẹ́ ilé, àti ní ojú gbogbo àwọn orilẹ̀-èdè tí kò jẹ́wọ̀ Ọlórún, Ó fi Israeli múlẹ́ gégé bí iní àyànfẹ́ tirẹ́, ogbà àjàrà Oluwa.

“Àwọn èniyàn wònyí ni a fi àwọn ọ̀rọ̀ ifihàn Olórún lé lówó. A fi àwọn àṣẹ̀ òfin Rẹ̀ yí wọn ká, àwọn ilàna àinípèkun ti òtító, idájó òdodo, àti iwà mímó. Ìgboràn sí àwọn ilàna wònyí ni yóò jẹ̀ ààbò wọn, nítorí yóò gbà wọn là kúrò nínú píparun ara wọn nípasẹ̀ àṣà èṣẹ̀. Gẹ́gẹ̀ bí ilé ìṣọ̀ nínú ogbà àjàrà, Olórún sì gbé tẹ̀npili mímó Rẹ̀ kalẹ̀ láàrín ilẹ̀ nàa.”

“Kristi ni Olùkó wọn. Gẹ́gẹ̀ bí Ó ti wà pẹ̀lú wọn ní aginjù, bèè nàa ni Ó sì máa jẹ̀ Olùkó àti Amòna wọn. Nínú àgọ̀ ipadé àti tẹ̀npili, ògo Rẹ̀ n gbé inú ẹ̀kínà mímó lóri àpótí àánú. Nítorí wọn, Ó n fi ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ọ̀rọ̀ ifẹ̀ àti sùúrù Rẹ̀ hàn nígbà gbogbo.”

“Olórún fẹ̀ sọ̀ àwọn èniyàn Rẹ̀, Ísírẹ̀lì, di iyìn àti ògo. Gbogbo ànfààní ẹ̀mí ni a fi fún wọn. Olórún kò fà sẹ̀yìn fún wọn ní ohunkóhun rere tí yóò ràn wọn lówó nínú idásílẹ̀ iwà tí yóò mú kí wọn jẹ̀ aṣojú ara Rẹ̀.

“Ìgboràn wọn sí òfin Olórún yóò sọ̀ wọn di ohun iyanu ilosíwájú níwájú àwọn orílẹ̀-èdè ayé. Èni tí ó lè fún wọn ní ogbón àti òye nínú gbogbo iṣẹ̀ onà ọ̀lọ̀gbón yóò máa bá a lọ láti jẹ̀ Olùkó wọn, yóò sì fi igboràn sí òfin Rẹ̀ gbé wọn ga, kí ó sì ṣe wọn ní ọ̀lá. Bí wọn bá jẹ̀ onígboràn, a ó pa wọn mọ̀ kúrò lówó àwọn àrùn tí n pón àwọn orílẹ̀-èdè m̀ìràn lójú, a ó sì fi agbára ọ̀pọ̀lọ̀ bù kún wọn. Ògo Olórún, ọ̀lánílá àti agbára Rẹ̀, ni a ó fi hàn nínú gbogbo ilosíwájú wọn. Wọn ní láti jẹ̀ ijọba àwọn àlùfàà àti àwọn ọ̀mọ̀-aladé. Olórún pèsè fún wọn ní gbogbo ohun èlò àti ànfààní fún didí orílẹ̀-èdè tí ó tóbi jùlọ̀ lóri ilẹ̀ ayé.”

“Ní onà tí ó ṣe kedere jùlọ̀, Kristi ti ipa ọ̀wọ̀ Mósè ti gbé ète Olórún kalẹ̀ níwájú wọn, ó sì ti mú àwọn ipínlẹ̀ ànfààní wọn hàn gbangba. Ó ní pé, ‘Iwọ̀ jẹ̀ èniyàn mímó fún Olúwa Olórún rẹ̀; Olúwa Olórún rẹ̀ ti yàn ọ̀ láti jẹ̀ èniyàn àkànṣe fún ara Rẹ̀, ju gbogbo àwọn èniyàn tí ó wà lóri ilẹ̀ ayé lọ.... Nítorí nàa, mọ̀ pé Olúwa Olórún rẹ̀, Òun ni Olórún, Olórún olóòtító, èni tí n pa májẹ̀mú àti àánú mọ̀ fún àwọn tí ó nífẹ̀ Rẹ̀ tí wọn sì n pa àwọn àṣẹ̀ Rẹ̀ mọ̀ tí tí dé egbèrún iran.... Nítorí nàa, iwọ̀ yóò pa àwọn àṣẹ̀, àti àwọn ilàna, àti àwọn idájó tí mo pa láṣẹ̀ fún ọ̀ lóní, kí o lè máa ṣe wọn. Nítorí nàa yóò sì ṣelẹ̀ pé, bí ẹ̀ bá fetí sí àwọn idájó wònyí, tí ẹ̀ sì pa wọn mọ̀, tí ẹ̀ sì ṣe wọn, Olúwa Olórún rẹ̀ yóò pa májẹ̀mú àti àánú tí Ó búra fún àwọn baba rẹ̀ mọ̀ fún ọ̀; yóò sì nífẹ̀ rẹ̀, yóò sì bù kún ọ̀, yóò sì sọ̀ ọ̀ di púpọ̀: yóò tún bù kún èso inú rẹ̀, àti èso ilẹ̀ rẹ̀, àlikàma rẹ̀, àti wáinì rẹ̀, àti òróró rẹ̀, ibísí màlùù rẹ̀, àti agbo ẹ̀ran àgùntàn rẹ̀, ní ilẹ̀ tí Ó búra fún àwọn baba rẹ̀ pé Òun yóò fi fún ọ̀. A ó bù kún ọ̀ ju gbogbo àwọn èniyàn lọ.... Olúwa yóò sì mú gbogbo àìsàn kúrò lódò rẹ̀, kí yóò sì fi kan ọ̀ lára nínú gbogbo àrùn búburú ilẹ̀ Ejibiti, tí iwọ̀ mọ̀.’ Diutarónómì 7:6, 9, 11–15.”

“Bí wọn bá pa àwọn àṣẹ̀ Rẹ̀ mọ̀, Olórún ṣelẹ̀rì láti fún wọn ní àgbàyanu alikama, àti láti mú oyin jáde wá fún wọn nínú àpáta. Yóò fi ẹ̀mí gígùn tẹ̀ wọn lórùn, yóò sì fi igbàlà Rẹ̀ hàn wọn.

“Nípasẹ̀ àìgboràn sí Olórún, Ádámù àti Éfà ti pàdánù Édeńi, àti nítorí èṣẹ̀ ni a ti fi ègún bá gbogbo ayé. Şùgbón bí àwọn èniyàn Olórún bá tẹ̀lé itòni Rẹ̀, ilẹ̀ wọn yóò tún jẹ̀ mímú padà sí irísí ọ̀lóràá àti ẹ̀wà. Olórún fúnra Rẹ̀ ni ó fún wọn ní itòsónà nípa iṣẹ̀ àgbẹ̀ ilẹ̀, wọn sì ní láti bá a ṣiṣẹ̀ pọ̀ nínú imúpadàbòsípò rẹ̀. Báyi ní gbogbo ilẹ̀ nàa, lábẹ̀ iṣàkóso Olórún, yóò di èkọ̀ àfihàn nípa òtító ẹ̀mí. Gẹ́gẹ̀ bí ilẹ̀ ṣe ye kí ó mú àwọn iṣúra rẹ̀ jáde nípasẹ̀ igboràn sí àwọn òfin adánidá Rẹ̀, bèè ni nípasẹ̀ igboràn sí òfin iwà Rẹ̀ ni ọ̀kàn àwọn èniyàn nàa ye kí ó fi àwọn iwà inú ihùwásí Rẹ̀ hàn. Aní àwọn aláinígbàgbọ̀ pàápàá yóò mọ̀ pé àwọn tí n sin tí wọn sì n jòsin Olórún aláàyè ga jù lọ.”

“Kíyèsi i,’ ni Mósè wí pé, ‘èmi ti kọ yín ní ilàna àti idájó, gégé bí Olúwa Olórún mi ti pàṣe fún mi, kí ẹ lè máa ṣe bèè ní ilẹ̀ tí ẹ́ n lẹ̀ láti gba á ní iní. Nítorí náà, ẹ pa wọn mọ, kí ẹ sì ṣe wọn; nítorí èyí ni ogbón yín àti òye yín ní ojú àwọn orilẹ̀-èdè, àwọn tí yóò gbọ̀ gbogbo àwọn ilàna wònyí, tí wọn yóò sì wí pé, Lójúkan náà, orilẹ̀-èdè nílá yí jẹ̀ èniyàn ọlọgbón àti olóye. Nítorí orilẹ̀-èdè nílá wo ni ó wà, tí ó ní Olórún tí ó súnmọ̀ wọn tó bèè, gégé bí Olúwa Olórún wa ṣe wà nínú ohun gbogbo tí a bá ké pe Èniyàn sí? Àti orilẹ̀-èdè nílá wo ni ó wà, tí ó ní àwọn ilàna àti àwọn idájó tí ó ṣe òdodo tó bèè gégé bí gbogbo òfin yí, tí mo gbé kalẹ̀ níwájú yín lóníí?’ Deuteronomi 4:5–8.”

“Àwọn ọmọ Israẹli yóò gba gbogbo ilẹ̀ tí Olórún ti yàn fún wọn. Àwọn orilẹ̀-èdè náà tí ó kọ̀ ijọsin àti iṣẹ̀ isìn fún Olórún tòótó ni a ó lẹ̀ kúrò ní ilẹ̀ wọn. Şùgbón ète Olórún ni pé nípasẹ̀ iṣípáyá iwà Rẹ̀ nípasẹ̀ Israẹli ni a ó fi fa èniyàn wá sọdọ̀ Rẹ̀. Sí gbogbo ayé ni a ó fi ipè ihinrere náà hàn. Nípasẹ̀ ẹ̀kọ̀ iṣẹ̀ ẹ̀bọ̀ ni a ó gbé Kristi ga níwájú àwọn orilẹ̀-èdè, àti gbogbo àwọn tí yóò wo Ọ ni yóò yè. Gbogbo àwọn tí, gégé bí Rahabu ará Kenaani, àti Rutu ará Moabu, tí wọn yí padà kúrò nínú ibòrìṣà sí ijọsin Olórún tòótó, ni yóò so ara wọn pọ̀ mọ̀ àwọn èniyàn àyànfẹ̀ Rẹ̀. Bí iye Israẹli ṣe n pọ̀ sí i, bèè ni wọn yóò fẹ̀ àlàà wọn sí i, tí títí ijọba wọn yóò fi gba gbogbo ayé mọ̀ra.”

“Olórún fẹ̀ mú gbogbo àwọn èniyàn wá lábẹ̀ iṣàkóso àánú Rẹ̀. Ó fẹ̀ kí ayé kún fún ayọ̀ àti àlàáfíà. Ó dá èniyàn fún ayọ̀, ó sì n fẹ̀ gidigidi láti fi àlàáfíà ọ̀run kún ọ̀kàn èniyàn. Ó fẹ̀ kí àwọn idílẹ̀ níhìn-in ayé jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ idílẹ̀ nílá tí ó wà lókè ọ̀run.”

“Şùgbón Israẹli kò mú ète Olórún ṣe. Olúwa kéde pé, ‘Èmi ti gbin ọ̀ bí àjàrà ọ̀lọ́lá, pátápátá bí irúgbìn títọ̀: báwo ni iwọ̀ ṣe yí padà sí igi àjàrà àjẹ̀lì tí ó ti bàjẹ̀ fún Mi?’ Jeremiah 2:21. ‘Israẹli jẹ̀ àjàrà òfo, ó n so èso fún ara rẹ̀.’ Hosea 10:1. ‘Àti nísinsinyí, èyin olùgbé Jerusalemu, àti èyin ọ̀kúnrin Juda, ẹ jọwọ̀, ẹ ṣe idájó láàrín Èmi àti ogbà àjàrà Mi. Kí ni a lè ṣe síi fún ogbà àjàrà Mi tí Èmi kò ṣe nínú rẹ̀? Èéṣe tí, nígbà tí Mo retí pé kí ó so àjàrà, ó sì so àjàrà igbó? Àti nísinsinyí ẹ wá; Èmi yóò sọ fún un yín ohun tí Èmi yóò ṣe sí ogbà àjàrà Mi: Èmi yóò mú ogbà rẹ̀ kúrò, a ó sì jẹ ẹ tan; Èmi yóò wó ògiri rẹ̀ lulẹ̀, a ó sì tẹ ẹ̀ mọ̀lẹ̀: Èmi yóò sì sọ ọ̀ di ahoro; a kì yóò gé e tàbí fọ̀ ilẹ̀ rẹ̀; şùgbón ègún àti ọ̀şùşù ni yóò hù nínú rẹ̀: Èmi yóò sì pa àṣe fún àwọ̀sánmà pé kí wọn má ṣe rọ̀ ọ̀jò sọ́rì rẹ̀. Nítorí ... Ó retí idájó, şùgbón wò ó, inira; ó retí òdodo, şùgbón wò ó, ẹ̀kún.’ Isaiah 5:3–7.

“Nípasẹ̀ Mósè ni Olúwa ti fi èsì àiṣòtítọ̀ hàn níwájú àwọn èniyàn Rẹ̀. Nípa kí kọ̀ láti pa májẹ̀mú Rẹ̀ mọ, wọn yóò ya ara wọn kúrò nínú iyè Olórún, ibùkún Rẹ̀ kò sì lè dé bá wọn. ‘È sọ̀ra,’ ni Mósè wí, ‘kí iwọ̀ má ṣe gbàgbé Olúwa Olórún rẹ, nípa àpa àwọn àṣe Rẹ̀ mọ, àti àwọn idájó Rẹ̀, àti àwọn òfin Rẹ̀, tí mo pa láṣe fún ọ̀ lóníí: kí ó má bàa ṣẹ̀lẹ̀ pé nígbà tí iwọ̀ bá ti je, tí o sì yó, tí o sì ti kọ̀ ilẹ̀ rere, tí o sì n gbé inú wọn; àti nígbà tí àwọn agbo málùù rẹ̀ àti àwọn agbo àgùntàn rẹ̀ bá pọ̀ sí i, tí fàdàkà rẹ̀ àti wúra rẹ̀ bá sì pọ̀ sí i, tí gbogbo ohun tí iwọ̀ ní bá sì pọ̀ sí i; nígbà náà ni ọ̀kàn rẹ̀ yóò gbéraga, tí iwọ̀ yóò sì gbàgbé Olúwa Olórún rẹ̀... Tí iwọ̀ yóò sì wí ní ọ̀kàn rẹ̀ pé, Agbára mi àti ipá ọ̀wọ̀ mi ni ó rí ọ̀rọ̀ yíi fún mi.... Yóò sì ṣẹ̀lẹ̀ pé, bí iwọ̀ bá gbàgbé Olúwa Olórún rẹ̀ pátápátá, tí o sì tọ̀ àwọn ọ̀lórún mírán lẹ̀yìn, tí o sì sin wọn, tí o sì foríbalẹ̀ fún wọn, mo jẹ́rìí sí yín lóníí pé èyin yóò dájúdájú sẹ̀gbé. Gégé bí àwọn orilẹ̀-èdè tí Olúwa n pa run níwájú yín, bèè ni èyin yóò sẹ̀gbé; nítorí pé ẹ̀ kò fẹ̀gbọ̀ràn sí ohùn Olúwa Olórún yín.’ Deuteronomy 8:11–14, 17, 19, 20.”

Àwọn èniyàn Júù kò fetí sí ikilò náà. Wọn gbàgbé Olórùn, wọn sì pàdànu irírí ojú rere wọn gíga gégè bí aṣojú Rẹ. Ìbùkún tí wọn ti gbà kò mú ìbùkún wá fún ayé. Gbogbo ànfààní wọn ni wọn fi sọ di ti iyin ara wọn. Wọn jí Olórùn lolè nípa iṣẹ́ iránsẹ́ tí Ó béèrè lówó wọn, wọn sì tún jí àwọn ẹ̀lẹ̀gbé èniyàn wọn lolè nípa itósónà èsìn àti àpẹ̀rẹ́ mímọ́. Gégè bí àwọn olùgbé ayé ìgbà àtíjọ́ kí ìkún omi tó dé, wọn tẹ̀lé gbogbo èrò inú ọkàn búburú wọn. Báyií ni wọn se mú kí àwọn ohun mímọ́ dà bí ohun ẹ̀lẹ̀yà, nípa wí pé, “Tẹ̀npìlì Olúwa, tẹ̀npìlì Olúwa, wònyí ni” (Jeremiah 7:4), nígbà kan náà tí wọn n sàfihàn iwà Olórùn ní ọ̀nà tí kò tọ́, tí wọn n bu orúkọ Rẹ ní olá kù, tí wọn sì n ba ibùjẹ́ mímọ́ Rẹ́ jẹ́.

“Àwọn àgbè tí a ti fi sọ ọgbà àjàrà Olúwa lé lóri kò se òótọ́ sí ìgbékẹ̀lé tí a fi lé wọn lówó. Àwọn àlùfàà àti àwọn olùkòni kí í se olùtòni olòótító fún àwọn èniyàn. Wọn kò mú oore àti àánú Olórùn àti ẹ̀tọ́ tí Ó ní sí ifẹ́ àti iṣẹ́ iránsẹ́ wọn wà níwájú wọn. Àwọn àgbè wònyí n wá ọ̀go ara wọn. Wọn fẹ́ gba èso ọgbà àjàrà náà jẹ́ fún ara wọn. Ohun tí wọn fi ara balẹ́ sí ni láti fa àkíyèsí àti olá ibòwò sí ara wọn.”

“Èbi àwọn olórí wònyí ní Ísírẹ̀lì kò rí bí èbi ẹ̀lẹ̀sẹ́ àkànsẹ́. Àwọn ọ̀kúnrin wònyí dúró lábẹ́ idè tí ó se pàtàkì jù lọ sí Olórùn. Wọn ti fi ara wọn jẹ́wó láti kòni ní ‘Báyií ni Olúwa wí’ àti láti mú ìgboràn pípé wá sínú ìgbésí-ayé iṣe wọn. Dípò kí wọn se èyí, wọn n yi Ìwé Mímọ́ padà lónà tí kò tọ́. Wọn kó ẹ̀rù wúwo lé àwọn èniyàn lóri, wọn n fi agbára tẹ́ àwọn ayeyẹ́-iṣe tí ó kan gbogbo ìgbésẹ́ ìgbésí-ayé. Àwọn èniyàn n gbé nínú àlèmi lemọlemọ́, nítorí wọn kò lè mú àwọn ohun tí àwọn rábí gbé kalẹ́ se. Bí wọn se rí í pé kò seé se láti pa àwọn àṣe tí èniyàn dá mó, wọn di aláìbikítà ní ti àwọn àṣe Olórùn.”

“Oluwa ti kọ́ àwọn èniyàn Rẹ́ pé Ọ̀un ni olúwa ọgbà àjàrà náà, àti pé gbogbo ohun-iní wọn ni a fi lé wọn lówó gégè bí ìgbékẹ̀lé kí wọn lè lò ó fún Un. Sùgbón àwọn àlùfàà àti àwọn olùkòni kò se iṣe ipò mímọ́ wọn bí ẹ̀ni pé wọn n bójú tó ohun-iní Olórùn. Wọn n fi ètò jí lólè nípa àwọn ohun èlò àti àwọn ànfààní tí a fi lé wọn lówó fún ilòsíwájú iṣe Rẹ́. Ìwọ̀ra àti ojùkòkòrò wọn mú kí a kẹ̀gàn wọn àní lááárín àwọn aláìkọ̀là pàápàá. Báyií ni a se fún ayé àwọn Kẹ̀fẹ̀rí ní ànfààní láti tùmọ́ iwà Olórùn àti àwọn ọ̀fin ijọba Rẹ́ ní ọ̀nà tí kò tọ́.”

“Pẹ̀lú ọ̀kàn baba, Olórùn fara da àwọn èniyàn Rẹ́. Ó fi àwọn àánú tí a fi fún wọn àti àwọn àánú tí a kó kúrò lódò wọn bẹ́ wọn. Pẹ̀lú sùúrù ni Ó gbé ẹ̀sẹ́ wọn kalẹ́ níwájú wọn, Ó sì fi ifaradà dúró de kí wọn jẹ́wó wọn. A rán àwọn wòlú àti àwọn ojìṣe láti fi ta ko ètò Olórùn lóri àwọn àgbè ọgbà àjàrà; sùgbón dípò kí a fi inú rere gbà wọn, wọn hùwà sí wọn bí ọ̀tá. Àwọn àgbè ọgbà àjàrà náà se inúnibíni sí wọn, wọn sì pa wọn. Olórùn tún rán àwọn ojìṣe míi; sùgbón wọn gba itójú kan náà tí àwọn àkọ̀kọ́ gba, àfi pé àwọn àgbè ọgbà àjàrà fi ikóriira tí ó túbọ́ lágbara hàn.”

“Gé́gè bí ọ̀nà ikẹ̀yìn, Olórùn rán Ọ̀mọ́ Rẹ́, ó ní, ‘Wọn yóò bọ̀wò fún Ọ̀mọ́ Mí.’ Sùgbón ifaradà wọn sí i ti mú wọn di aláìkànsí, wọn sì wí lááárín ara wọn pé, ‘Èyí ni ajogún; ẹ́ wá, ẹ́ jẹ́ kí a pa Á, kí a sì gba ogún Rẹ́.’ Nígbà náà ni a ọ̀ò fi sílẹ́ láti máa gbádùn ọgbà àjàrà náà, àti láti se pẹ̀lú èso rẹ́ gégè bí ó ti wù wá.”

“Àwọn olórí àwọn Júù kò fẹ́ Olórùn; nítorí náà wọn ya ara wọn kúrò lódò Rẹ́, wọn sì kọ́ gbogbo ipèsè Rẹ́ fún àtúnṣe òdodo. Kristi, Èni Ifẹ́ Olórùn, wá láti fi ẹ̀tọ́ Olúwa ọgbà àjàrà náà múlẹ́; sùgbón àwọn agbè náà fi ikànsí tí ó hàn gbangba hù in, ní wí pé, A kò ní jẹ́ kí ọ̀kúnrin yií

je oba lóri wa. Wọn se ilara ewa iwà Kristi. Ona ti Ó gbà kóni ga ju tiwon lo ní òtító, wọn sì bèrù àseyorí Rẹ. Ó bá wọn wí ní idálékò, Ó sì tú agabagebe wọn síta, Ó fi àbájáde dájúdájú ipa-onà iṣe wọn hàn fún wọn. Èyí mú wọn ru sókè dé iwèrè. Wọn ní irora lábé ibáwí tí wọn kò lè pa mó. Wọn kóríra iwọn gíga òdodo tí Kristi n fi hàn nígbà gbogbo. Wọn rí i pé èkò Rẹ n fi wọn sí ipò tí a ó ti yò imotara-eni-nikan wọn lásán, wọn sì pinnu láti pa Á. Wọn kóríra àpẹẹ Rẹ ti òtító àti iwà-bi-Ọlórùn, àti èmí gíga tó farahàn nínú gbogbo ohun tí Ó se. Gbogbo igbésí ayé Rẹ jẹ ibáwí sí imotara-eni-nikan wọn, àti nígbà tí idánwò ikeyin dé, idánwò tí ó tùmò sí igboràn títi dé iyè àinípèkun tàbí àigboràn títi dé ikú àinípèkun, wọn kọ Èni Mímó Ísírèlì. Nígbà tí a bèèrè pé kí wọn yan láàárín Kristi àti Bábáwá, wọn kígbé pé, ‘Tu Bábáwá sílẹ̀ fún wa!’ Luku 23:18. Nígbà tí Pilatu sì bèèrè pé, ‘Kí ni maa se pelú Jésù nígbà náá?’ wọn fi ibínú kígbé pé, ‘È jẹ kí a kàn Á mó àgbélébùú.’ Mátíù 27:22. ‘Sé kí n kàn Oba yín mó àgbélébùú?’ ni Pilatu bèèrè, láti ọ̀dò àwọn àlùfàà àti àwọn olórí sì ni idáhùn tí wá pé, ‘A kò ní oba kan bí kò se Késári.’ Jóhánù 19:15. Nígbà tí Pilatu fọ ọ̀wọ̀ rẹ, ó ní, ‘Èmi kò lẹbi èjẹ olódodo yí,’ àwọn àlùfàà bá ogunlógò aláimò náà darapò láti kéde pelú itara pé, ‘Kí èjẹ Rẹ wà lóri wa, àti lóri àwọn omo wa.’ Mátíù 27:24, 25.”

“Nítorí náà àwọn olórí àwọn Júù se yíyàn wọn. A forúko ipinnu wọn sílẹ̀ nínú iwé tí Jóhánù rí ní ọ̀wọ̀ Èni tí ó jókòó lóri itẹ, iwé tí kò sí èniyàn kankan tí ó lè sí. Pelú gbogbo ikà-ero igbèsan rẹ, ipinnu yí yòò farahàn níwájú wọn ní ojò náà nígbà tí Kinnìùn yà Jùdá yòò tú èdidi iwé yí.”

“Àwọn Júù mòrírí èrò náà pé àwọn ni ọ̀wọ̀n ọ̀run fẹ̀ràn jùlọ, àti pé a ó sì maa gbé wọn ga nígbà gbogbo gégè bí ijo Ọlórùn. Wọn jẹ omo Ábúrahámù, ni wọn so, ipilẹ̀ àlàáfíà wọn sì dà bí ohun tí ó dúró sìnshin tó bẹ̀ tí wọn fi pe ilẹ̀ àti ọ̀run níjà láti gba ẹ̀tọ̀ wọn kúrò lówọ̀ wọn. Sùgbón nípa igbésí ayé àisòótọ̀ wọn, wọn n pèsè ara wọn fún idájọ̀ ọ̀run àti fún iyapa kúrò lódò Ọlórùn.

“Nínú àkàwé ogbà àjàrà náà, lẹ̀yìn tí Kristi ti fi iṣẹ̀ àsekúpani iwà búburú wọn hàn níwájú àwọn àlùfàà, ó bèèrè ibèèrè yí lówọ̀ wọn pé, ‘Nígbà náà, nígbà tí Olúwa ogbà àjàrà náà bá dé, kí ni yòò se sí àwọn àgbè wònyen?’ Àwọn àlùfàà náà ti n tẹ̀lẹ̀ itàn náà pelú ifẹ̀-inú jíjinlẹ̀, wọn kò sì ronú nípa ibáṣepọ̀ ọ̀ràn náà pelú ara wọn, wọn sì darapò mó àwọn èniyàn ní fifèsì pé, ‘Yòò pa àwọn èniyàn búburú wònyen run ní iparun búburú, yòò sì fi ogbà àjàrà Rẹ̀ lé àwọn àgbè miiran lówọ̀, àwọn tí yòò maa fi èso rẹ̀ fún Un ní àkókò wọn.’”

“Láimòòmò ni wọn ti kéde idájọ̀ iparun ara wọn. Jesu wo wọn, àti lábé iwòye Rẹ̀ tí n yẹ wò jinlẹ̀, wọn mò pé Ó ka àwọn àsírí ọ̀kàn wọn. Iwà-Ọlórùn Rẹ̀ tàn hàn níwájú wọn pelú agbára tí kò seé sàniyàn. Wọn rí àwòrán ara wọn nínú àwọn àgbè àjàrà náà, wọn sì ké pe láifé, ‘Kí Ọlórùn má se jẹ̀ bẹ̀!’”

Pelú iwónà àti pelú ibánújẹ̀ ni Kristi bèèrè pé, “Sé ẹ̀ kò tii ka nínú Iwé Mímó rí pé, Òkúta tí àwọn omólé kò, òun náà ni a di orí igun; iṣẹ̀ Olúwa ni èyí, ó sì jẹ̀ ohun iyanu ní ojú wa? Nítorí náà ni mo se wí fún yín pé, a ó gba ijọba Ọlórùn kúrò lódò yín, a ó sì fi í fún orilẹ̀-èdè kan tí yòò maa so èso rẹ̀ jáde. Ènikéni tí yòò ṣubú lóri òkúta yí ni a ó fọ̀; sùgbón èni tí òkúta náà bá ṣubú lé lóri, yòò lo ọ̀ di eérú.”

“Kristi i bá ti yí iparun orilẹ̀-èdè àwọn Júù kúrò, bí àwọn èniyàn náà bá ti gba Á. Sùgbón ilara àti owú mú wọn di aláitẹ̀ríba. Wọn pinnu pé àwọn ki yòò gba Jésù ti Násáretì gégè bí Mésáyà.

Wọn kọ Ìmọlẹ̀ ayé sílẹ̀, àti láti igbà náà lọ, òkùnkùn bo igbésí ayé wọn ká bí òkùnkùn àárín ọ̀gànjó. Ẫparun tí a ti sọ tẹ̀lẹ̀ dé bá orílẹ̀-èdè àwọn Júù. Ifẹ̀kúfẹ̀ wọn tí n jọ́ bí iná, tí a kò sàkóso, ló sísẹ̀ Ẫparun wọn. Nínú ibínú afọ́jú wọn, wọn pa ara wọn run. Ẫsọtẹ̀ wọn àti igbéraga líle-orí wọn mú ibínú àwọn arígbógun ilẹ̀ Róòmù wọn wá sórí wọn. A pa Jerúsálémù run, a sọ tẹ̀npìlì dí ahoro, a sì tulẹ̀ ibùdó rẹ̀ bí oko. Àwọn ọ̀mọ́ Júdà sẹ̀gbé nípasẹ̀ irú ikú tí ó burú jùlọ. A tà àràádọ́ta ọ̀kẹ̀ èniyàn sí erú, láti máa sísẹ̀ gẹ́gẹ̀ bí erú ní àwọn ilẹ̀ àwọn aláìgbọ̀ràn sí Ọ̀lórùn.”

“Gẹ́gẹ̀ bí èniyàn kan, àwọn Júù ti kùnà láti mú ète Ọ̀lórùn sẹ, a sì gba ogbà àjàrà náà lówó wọn. Àwọn ànfààní tí wọn ti lò lónà àìtọ́, isẹ̀ tí wọn ti fi sílẹ̀ lókàn, ni a fi lé àwọn èlòmíràn lówó.”

“Òwe àjàrà náà kàn kì í sẹ̀ orílẹ̀-èdè Júù nikan. Ó ní ẹ̀kọ́ kan fún wa. A ti fi àwọn ànfààní àti ibùkún nílá bù ú fún ijo ní iran yí látowó Ọ̀lórùn, ó sì n retí èso tí ó bá a mu.” Christ’s Object Lessons. 284–296.

Ìwé Joeli sẹ̀ idánimò itàn ọ̀jò ikeyin ní ọ̀pin ayé. Ọ̀jò ikeyin ni ifèsẹ̀mulẹ̀ ikilò ikeyin ti Ọ̀lórùn, iye n ihinrere àngẹ̀lì kẹ̀ta ti Ifihàn orí kẹ̀rínlá. Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé ọ̀jò ikeyin n sọjú ihinrere àngẹ̀lì kẹ̀ta, ó tún n sọjú ilàna ibánisọ̀rọ̀ láàárín Èdà Ọ̀lórùn àti èdà èniyàn gẹ́gẹ̀ bí a ti fi ọ̀róró wúrà Sekaráyà, ọ̀jò àkókò àti ọ̀jò ikeyin, iná láti orí pepe, àti àwọn àfihàn mìíràn sàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀. Ọ̀jò ikeyin kì í sẹ̀ ihinrere nikan, àti ilàna ibánisọ̀rọ̀ láàárín Ọ̀lórùn àti èniyàn, sùgbón ó tún jẹ̀ “òna imúlò” kan soşo tí a ti yà sọtò mímọ́ fún ikẹ̀kọ̀ Bibẹ̀lì tí a fi idúrosinşin mú nínú Ọ̀rọ̀ Ọ̀lórùn. Ọ̀na imúlò náà ni “ilá lóri ilà” ti Isaiah, tí a rí ní orí kẹ̀tadinlọ̀gbọ̀n.

Ní ibẹ̀rẹ̀ Ísírẹ̀lì àtijọ́ àti pẹ̀lú ti ọ̀de-òní, Ọ̀lórùn, “àgbẹ̀,” mú Ísírẹ̀lì wá “láti inú aginjù.” Yálá igbẹ̀kùn ọ̀dún èdẹ̀gberin [430] ní Íjibiti, tàbí igbẹ̀kùn Àwọn Àkókò Òkùnkùn láti ọ̀dún 538 títí dé 1798, a mú Ísírẹ̀lì jáde kúrò nínú “aginjù,” nítorí “aginjù” jẹ̀ ààmì erú àti igbẹ̀kùn. Yálá Ísírẹ̀lì gidì ti àtijọ́ tàbí Ísírẹ̀lì ti emí ti ọ̀de-òní, Ọ̀lórùn dá wọn sílẹ̀ kúrò nínú igbẹ̀kùn aginjù, ó sì “fi idí wọn múlẹ̀” gẹ́gẹ̀ bí “iní àyànfẹ̀ tirẹ̀, ogbà àjàrà Oluwa” tí a pè láti jẹ̀ àlùfàà àti ọ̀mọ̀-aládé, àwọn tí “a fi lé lówó” ànfààní láti sọjú fún “àwọn àsoyẹ̀ Ọ̀lórùn.” “Àwọn àsoyẹ̀” náà fún Ísírẹ̀lì àtijọ́ ni Ọ̀fin, sùgbón fún Ísírẹ̀lì ọ̀de-òní ni Ọ̀fin àti àwọn àsọtẹ̀lẹ̀ pẹ̀lú.

“Ọ̀lórùn ti pe ijo Rẹ̀ ní ojo yìi, gẹ́gẹ̀ bí Ó ti pe Ísírẹ̀lì igbàani, kí wọn dúró gẹ́gẹ̀ bí imọlẹ̀ ní ayé. Nípasẹ̀ adá alágbára ọ̀títọ́, àwọn ihin isẹ̀ àngẹ̀lì kìn-in-ní, kejì, àti kẹ̀ta, Ó ti ya wọn sọtò kúrò lódò àwọn ijo àti kúrò nínú ayé, kí Ó lè mú wọn wá sínú isúnmọ́ mímọ́ sí ara Rẹ̀. Ó ti fi wọn sẹ̀ olùtọ́jú ọ̀fin Rẹ̀, ó sì ti fi àwọn ọ̀títọ́ nílá ti àsọtẹ̀lẹ̀ fún àkókò yìi lé wọn lówó. Gẹ́gẹ̀ bí a ti fi àwọn ọ̀rọ̀ mímọ́ lé Ísírẹ̀lì igbàani lówó, beẹ̀ ni àwọn wònyí jẹ̀ igbẹ̀kẹ̀lé mímọ́ tí a gbodò sọ fún ayé. Àwọn àngẹ̀lì mẹ̀ta ti Ifihàn 14 dúró fún àwọn èniyàn tí wọn gba imọlẹ̀ àwọn ihin isẹ̀ Ọ̀lórùn, tí wọn sì jáde lọ gẹ́gẹ̀ bí a sọjú Rẹ̀ láti ké ikilò náà káàkiri gbogbo gígùn àti fifẹ̀ ilẹ̀ ayé.” Testimonies, volume 5, 455.

A yàn Israẹ̀lì ọ̀de-òní láti ké ikéde nílá ti àngẹ̀lì kẹ̀ta jáde lábẹ̀ agbára ọ̀jò igbẹ̀yìn, nígbà tí wọn n fi iwà Kristi hàn nínú irírí ara wọn lábẹ̀ agbára Èmí Mímọ́. Ikéde nílá ti àngẹ̀lì kẹ̀ta ni a n mú sẹ̀ ní àkókò itújáde ọ̀jò igbẹ̀yìn, ní àsikò kan tí ẹ̀kọ́ ọ̀jò igbẹ̀yìn irò ti alááfíà àti ààbò ni a n gbéga kalẹ̀ láti ọ̀wọ́ èyà èniyàn kan tí wọn ti mutí yó pẹ̀lú wáinì Bábilonì. Àwọn wònyí ni àwọn ọ̀mutí-mutí Èfúrámù ti Isaiah àti àwọn olumu wáinì ti Joeli tí a ti gé wáinì tuntun kúrò ní enu wọn. Àwọn tí n gba ihin ọ̀jò igbẹ̀yìn tòótó ni a sàpẹ̀rẹ̀ wọn nípasẹ̀ Daniẹ̀lì, Mishaeli, Hananiah àti Asariah, eni tí

won ko oúnjẹ Bábílónì sílẹ̀ nítorí oúnjẹ ọ̀run. Àwon wònyí ni oḡórùn-ún kan lé mérénlélógójì [144,000] tí won ko orin Mósè àti ti Ọ̀dọ̀-Àgùntàn, sùgbón pèlú ti ogbà àjàrà nàà, nítorí àpèjúwe ogbà àjàrà nàà ni a mú ẹ̀ nínú itàn Mósè ní ibèrè ibásepò májẹmú Israẹli àtijó, a sì tún mú un ẹ̀ ní òpin ibásepò májẹmú Israẹli àtijó nínú itàn Ọ̀dọ̀-Àgùntàn.

Orin ogbà àjàrà nàà parí pèlú bí a ẹ̀ kojá àwon èniyàn májẹmú àtijó kan nígbà tí a n fẹ̀ àwon èniyàn májẹmú tuntun kan fún Olúwa. Olúwa kojá àwon tí won kú nínú ìrìn-àjò oḡójì ọ̀dún ní aginjù, ó sì wọ̀ májẹmú pèlú Joşúa ní àkókò kan nàà gan-an tí Ó n kò sílẹ̀ fún àwon tí yòò kú. Olúwa n kò sílẹ̀ fún Ísírẹli àtijó ní àkókò kan nàà gan-an tí Ó n fẹ̀ ijọ Kristiani. Alfa tabí ibèrè itàn ni a ọ̀jú rẹ̀ nípasẹ̀ Mósè, omega sì ni a ọ̀jú rẹ̀ nípasẹ̀ Ọ̀dọ̀-Àgùntàn nàà. Itàn tí àwon méjèjì n ọ̀jú ni itàn òwe ogbà àjàrà nàà; nítorí nàà, orin ogbà àjàrà Isaiah ni orin Mósè àti ti Ọ̀dọ̀-Àgùntàn ti Johanu Olùfihàn nàà.

A ó máa tẹ̀síwájú nínú àwon ìrònú wònyí nínú àpilẹ̀kọ̀ tí ó tẹ̀lẹ̀.

“Àwon wònyí kì í ẹ̀ ọ̀rọ̀ Sister White, bí kò ẹ̀ ọ̀rọ̀ Olúwa, àti pé òjìşẹ̀ Rẹ̀ ti fi won fún mi kí n lẹ̀ fi won fún yín. Ọ̀lọ̀run n pè yín pé kí ẹ̀ má ẹ̀ bá a şişẹ̀ ní ifojúşonà tó tako ti Tirẹ̀ mọ̀. A fi ọ̀pọ̀ itóni lélé̀ nípa àwon ọ̀kúnrin tí n pe ara won ní Kristeni nígbà tí won n fi àbùdá Satani hàn, tí won sì n tako ilọ̀síwájú òtítọ̀ nípa ẹ̀mí, ọ̀rọ̀, àti işẹ̀, tí ó dájú pé won n tẹ̀ lé ọ̀nà tí Satani n dari won sí. Nínú líle ọ̀kàn won won ti gba àşẹ̀ tí kì í ẹ̀ tiwon rárá, tí kò sì yẹ̀ kí won lò. Olùkọ̀ nlá nàà wí pé, ‘Èmi yòò yí i palẹ̀, yí i palẹ̀, yí i palẹ̀.’ Àwon èniyàn n sọ̀ ní Battle Creek pé, ‘Tẹ̀mpili Olúwa, tẹ̀mpili Olúwa ni àwa,’ sùgbón won n lo iná àimọ̀. Ọ̀kàn won kò rọ̀, kò sì tẹ̀ríba lábẹ̀ ọ̀fẹ̀ Ọ̀lọ̀run.” Manuscript Releases, volume 13, 222.

“Sùúrù Ọ̀lọ̀run ní ohun tí ó n lépa, sùgbón èyin n ba a jẹ̀. Ó n jẹ̀ kí ipò ọ̀ràn kan dé, èyí tí èyin i bá fẹ̀ kí a túnşẹ̀ léyìn-àyé, sùgbón nígbà nàà yòò ti pé jù. Ọ̀lọ̀run paşẹ̀ fún Elijah láti fi òróró yàn Hazael, ẹ̀ni ikà àti aláyàjẹ̀, sí ọ̀ba lóri Syria, kí ó lẹ̀ jẹ̀ inira sí Israẹli abòrişà. Ta ni ó mọ̀ bóyá Ọ̀lọ̀run kì yòò fi yín sílẹ̀ fún àwon ẹ̀tàn tí ẹ̀ nífẹ̀ sí? Ta ni ó mọ̀ bóyá àwon oníwààsù tí won jẹ̀ olòòtọ̀, aláilẹ̀yìn, tí ó sì jẹ̀ òtítọ̀, kì í ẹ̀ àwon ẹ̀ni ikeyin tí yòò tún fi ihin rere àlàáfíà rúbọ̀ fún àwon ijọ̀ wa aláimoore? Ó lẹ̀ jẹ̀ pé àwon apanirun ti n gba ikẹ̀kọ̀ lábẹ̀ ọ̀wọ̀ Satani tẹ̀lẹ̀, won sì n dúró de ikúró diẹ̀ sí i nínú àwon agbẹ̀rí-àsíá kí won lẹ̀ gba ipò won, kí won sì fi ohùn wòlú ẹ̀ké ké pé, ‘Àlàáfíà, àlàáfíà,’ nígbà tí Olúwa kò tii sọ̀ àlàáfíà. Kò sába máa jẹ̀ kí n sunkún, sùgbón nísinsin yi mo rí i pé omijé ti bo ojú mi; won n şubú sórí iwé mi bí mo ẹ̀ n kowé. Ó lẹ̀ jẹ̀ pé láipẹ̀ gbogbo àşotẹ̀lẹ̀ lààárín wa yòò dọ̀pin, àti pé ohùn nàà tí ó ti ru àwon èniyàn sókè kì yòò tún dààmú oorun ti ara won mọ̀.”

“Nígbà tí Ọ̀lọ̀run yòò ẹ̀ işẹ̀ àjẹ̀jì Rẹ̀ lóri ilẹ̀ ayé, nígbà tí ọ̀wọ̀ mímọ̀ kò bá rú àpótí májẹmú mọ̀, ẹ̀gbé yòò wà lóri àwon èniyàn. Iwónba ni pé iwọ̀ i bá ti mọ̀, àní iwọ̀ pèlú, ní ojọ̀ rẹ̀ yií, àwon nnkan tí í ẹ̀ ti àlàáfíà rẹ̀! Iwónba ni pé àwon èniyàn wa lẹ̀, gégé bí Nínéfè ti ẹ̀, ronúpiwàdà pèlú gbogbo agbára won, kí won sì gbàgbọ̀ pèlú gbogbo ọ̀kàn won, kí Ọ̀lọ̀run lẹ̀ yí ibínú líle Rẹ̀ padà kúró lára won.” Testimonies, volume 5, 77.

“Bí o bá tẹ̀síwájú nínú àgídí ọ̀kàn, tí o sì nípasẹ̀ igbẹ̀raga àti idáláre ara rẹ̀ kò jẹ̀wọ̀ àwon àşişẹ̀ rẹ̀, a ó fi ọ̀ sílẹ̀ lábẹ̀ àwon idẹ̀wọ̀ Satani. Bí Olúwa bá fi àwon àşişẹ̀ rẹ̀ hàn ọ̀ tí o kò sì ronúpiwàdà tabí ẹ̀ ijẹ̀wọ̀, itójú àtorunwá rẹ̀ yòò mú ọ̀ kojá lóri ilẹ̀ nàà léraléra. A ó fi ọ̀ sílẹ̀ láti ẹ̀ àwon àşişẹ̀ irú kan nàà, iwọ̀ yòò máa bá a lọ̀ ní àiní oḡbón, iwọ̀ yòò sì máa pe ẹ̀şẹ̀ ní òdodo,

àti òdodo ní ẹ̀sẹ̀. Ọ̀pòlọ̀pò àwọn ẹ̀tàn tí yóò gbilẹ̀ ní àwọn ọ̀jọ̀ ikẹ̀yìn wọ̀nyí yóò yí ọ̀ ká, ìwọ̀ yóò sì yí àwọn aṣáájú padà, ìwọ̀ kì yóò sì mò pé o ti ẹ̀ bẹ̀.” Review and Herald, December 16, 1890.